

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET TURE DALAR

UDDEVALLA KOMMUN, GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

UPPRÄTTAD ÅR 1989 AV BOEL LARSSON

NATURVÅRDSFÖRVALTARE; UDDEVALLA KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD

I ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 Administrativa data
- 2 Syfte med reservatet
- 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
 - 3.1 Naturförhållanden
 - 3.2 Kulturhistoriska förhållanden
 - 3.3 Markanvändning
 - 3.4 Tillgänglighet
 - 3.5 Anordningar för friluftslivet

II PLANDEL

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten.
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
 - 1.2.1 Skogsmark
 - 1.2.2 Hävd av öppna ängsy-tor
 - 1.2.3 Fornvård
 - 1.3 Behandling av skötselområden
- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv.
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.2.1 Friluftsanordningar
 - 2.2.2 Renhållning
 - 2.2.3 Information

- 2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns
- 3 Dokumentation av utförda åtgärder
- 4 Revidering av skötselplan
- 5 Finansiering av naturvårdsförvaltningen
 - 5.1 Ekonomisk utredning

FÖRORD

Följande förslag till skötselplan har upprättats under 1989 av Uddevalla kommuns gatukontor i samråd med bla länsstyrelsen.

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturreservat	
Kommun	Uddevalla	
Registerområde	Bäve socken	
Läge	Beläget i omedelbar anslutning till tätorten Uddevalla mellan Sigelhults ängar och Bäveån. Topografiska kartbladet Uddevalla 8B 302. Ekonomiska kartbladen 081 44 och 081 54.	
Area	8 ha	
Fastighet /Markägare	Asperöd 1:6 del av Asperöd 1:1 del av Asperöd 1:27 del av Nejonögat 1	Uddevalla kommun Uddevalla kommun U:a kyrkliga sam Rolf o Catarina Danielsson
Naturvårdsförvaltare	Uddevalla kommun	

2 SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med naturreservatet är:

- att bevara ett biologiskt värdefullt område med varierande vegetationstyper,
- att värna om områdets betydelse för friluftslivet.

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Ture dalar utgöres av en dalgång i nordsydlig riktning mellan Sigelhults ängar och Bäveån.

Genom dalen rinner en bäck, Håltebäcken. I söder strömmar denna i en blockrik, ca 50 meter bred sprickdal. I norr bildar vattendraget en fors, som skär djupt ned i en ravin.

Rika skalförekomster kan iakttagas på bäckbotten i dalens norra del.

I den sydligaste delen finns ett mindre alkärr. Förutom mer allmänna arter som vänderot, älgört, humleblomster, majbräken, skogsfräken, skogssäv och marina gräs påträffas här också de tämligen sällsynta och kalkgynnade arterna skärmstarr (*Carex remota*) och skavfräken (*Equisetum hiemale*).

Norr om alkärret vidtar blåbärsgrenskog, som är förhärskad fram till en äldre stenbro där Håltebäcken pressar sig mellan mossbelupna block och stenar ned i en ravin med yppig vegetation. På slänterna växer rikligt med alm, hassel, olvon, druvfläder, lönn, rönn och lind medan al dominerar i ravinens botten. Ört- och gräsfloran är rik. Tidigt om våren blommar hästhov, blåsippa och vitsippa. Andra arter är skogsbingel, vätteros, stinksyska och strutbräken.

Ravinen övergår norrut i en bredare dalgång där bäcken omges av fuktig f d betesäng. Enstaka askar och almar utgör det mycket glesa trädskiktet. Busk- och fältskikten är rikt utvecklade.

Ture dalar har ett stort värde för det rörliga friluftslivet främst tack vare den omedelbara närheten till stadsbebyggelsen i Uddevalla. En stig leder från Sigelhults ängar längs bäcken ned mot bäckravinen. Från naturvetenskaplig synpunkt är det främst bäckravinen med skaljordsfyndigheter och den kalkgynnade floran som är av speciellt intresse.

Tack vare områdets stora variation av olika biotyper förekommer ett rikt småfågelliv.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Inom området finns kulturhistoriska lämningar. Bäckfåran är delvis stenskodd, vilket tyder på att den varit utnyttjad och använd.

Antydningar till dämmen och ev kvarnanläggning finns.

En pampig stenbro leder över bäcken och det finns ett flertal stengardesgårdar. I det sydostliga hornets omedelbara närhet finns en stenåldersboplats, nr 96 i fornlämningsregistret för Uddevalla stad/Bäve socken.

3.3 Markanvändning

Ängsmarkerna hävdas inte.

Skogsbruk bedrivs i mindre omfattning i områdets sydvästra delar.

Övriga delar används som friluftsområde.

3.4 Tillgänglighet

Området nås lättast från tennisbanan vid Asperöd (Dalstigen) eller från Sigelhults ängar.

3.5 Anordningar för friluftslivet Tillfredsställande stigsystem finns inom området.

II PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målsättningen är att bevara ett biologiskt värdefullt område med varierande vegetationstyper samt att göra området lättillgängligt för friluftslivet.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Skogsmark

Mål: Skogsmark skall till större delen utvecklas mot naturskog.

Riktlinjer och åtgärder: Røjning får endast ske för att hålla stigar öppna samt i övrigt enligt åtgärder för de enskilda skötselområdena. Hålträd, döda, torra och murkna träd sparas. Røjningsavfall kan ev bortföras.

Ev transporter får endast ske vintertid då marken är frusen.

Ev markskador skall omgående efterbehandlas

1.2.2 Hävd av öppna ängsytor

Mål: Att bevara ängsmarken

Riktlinjer: Marken hävdas genom bete och i annat fall genom slåtter och manuell røjning.

1.2.3 Fornvård

Mål: Att hålla de kulturhistoriska lämningarna någorlunda fria från igenväxning.

Riktlinjer: Slyppslag i lämningarna hålls efter genom manuell røjning.

1.3 Behandling av skötselområden

Hela naturvårdsobjektet är indelat i skötselområden, som redovisas och numreras i denna

beskrivning och på skötselplanekarta 1 (bilaga 1).

Skötselområde 1

Beskrivning: Öppna, delvis kuperade ängsmarker under igenväxning.

Mål: Ängarna hålls öppna.

Åtgärder: Bete alt manuell röjning vid behov. Solitärer av träd och buskar sparas. Vid bete skall det ges möjlighet till passage genom inhägnaden. På de södra delarna finns en del håligheter i marken som åtgärdas.

Skötselområde 2 a

Beskrivning: Parkmark med solitärer

Mål: Parkmark

Åtgärder: Fortsatt parkskötsel enl. den skötselklassificering som gjorts för området.

Skötselområde 2 b

Beskrivning: Norra delen utgörs av ett ekdominerat bergsparti.

Dalgången har rikt utvecklade träd- busk och fältskikt. Har finns bl a alm, ask, lönn, lind och klibbal samt älgört, kirskål, ormbunkar, nässlor, humleblomster m fl.

Området har delvis använts som ”tipp” för trädgårdsavfall.

Mål: Naturskog

Åtgärder: Allt trädgårdsavfall på dalgångens sluttningar och botten tas bort. Dessutom avlägsnas gamla betongrör, taggtråd o dyl.

I övrigt inga åtgärder.

Skötselområde 3

Beskrivning: Utefter bäcken i söder växer klibbal, ask, lönn, rönn m fl med ett rikt utvecklat busk- och fältskikt.

I alkärret påträffas bl a de ovanliga växterna skärmstarr och skavfräken. Norr om kärret dominerar blåbärsgrenskogen fram till den gamla stenbron.

I ravinen norrut finns en frodig vegetation av bl a alm, björk, hassel, olvon och druvfläder med ett rikt utvecklat fältskikt. Mossfloran och ormbunkarna är särskilt väl utvecklade.

Områdets östra del utgörs av impedimentmark.

Mål: Bäckravin med blandskog

Åtgärder: Inga åtgärder

Skötselområde 4

Beskrivning: Hällmarkstallskog med inslag av ek, asp, oxel och en. I fältskiktet dominerar blåbärsris.

Mål: Hällmarkstallskog

Åtgärder: Området bör i största möjliga utsträckning bibehålla den nuvarande karaktären av hällmarkstallskog, dock skall skogsbruk kunna bedrivas jämlikt skogsvårdslagen med särskilt beaktande § 21 samma lag.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Området är värdefullt ur rekreationssynpunkt genom sin omedelbara närhet till tätorten, samt för skolornas undervisning. Tillgängligheten skall ökas genom uppsättning av informationsskyltar samt genom underhåll och utmärkning av stigar.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Friluftsanordningar

Samtliga anordningar redovisas på skötselplanekarta 2 (bilaga 2).

Stigar

Embryon till stigsystem finns. Enkla spänger och anordningar byggs vid behov förbi markkänsliga partier och över bäcken. Stigarna märks upp.

2.2.2 Renhållning

Städning ombesörjes genom naturvårdsförvaltarens försorg.

2.2.3 Information

Informationsskyltar skall godkännas av länsstyrelsen och uppsättas genom naturvårdsförvaltarens försorg, se skötselplanekarta 2 (bilaga 2).

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren

ombesörjer detta.

3 DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange:

- utförd åtgärd inom respektive skötselområde
- tidpunkt för åtgärdens utförande
- kostnader för naturvårdsförvaltningen
- finansiering
- ev notering om åtgärdens effekt eller annat av intresse inom reservatet.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid ev revidering av skötselplanen.

4 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller för överskådlig tid vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer. Åtgärderna omfattar en 15-årsperiod

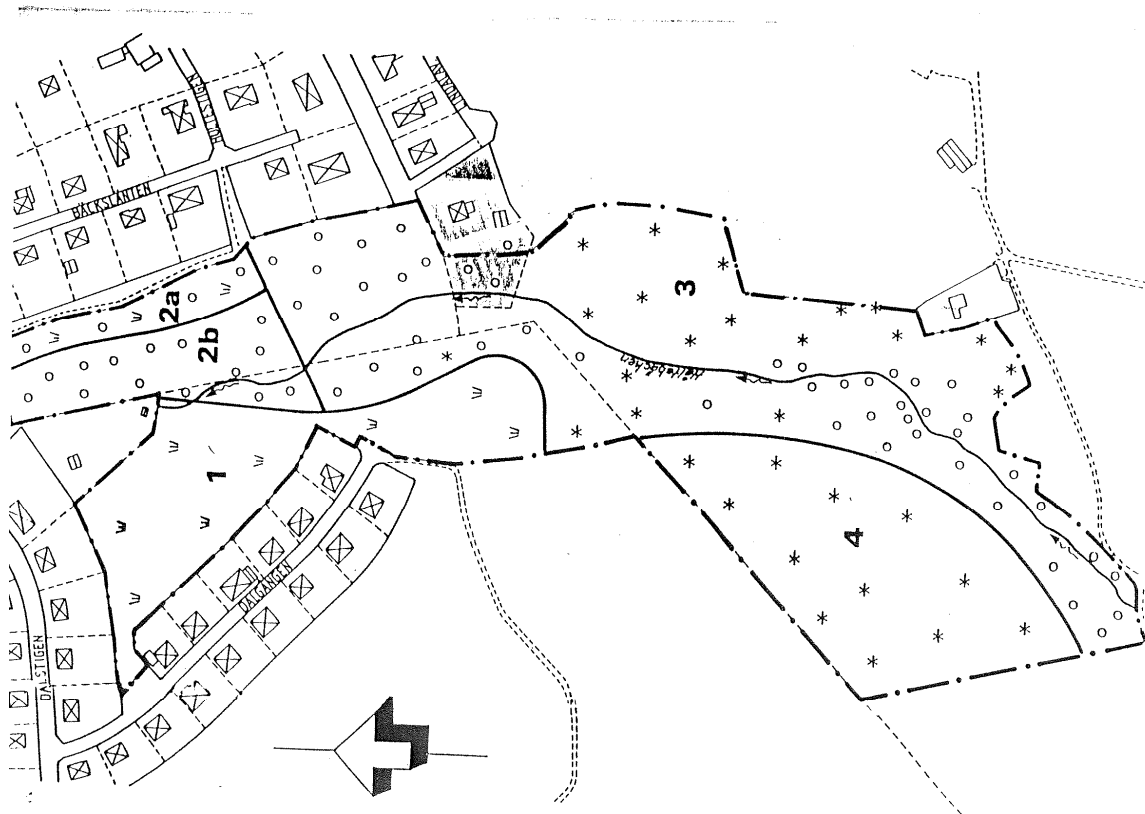
5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Finansieringen av vård och förvaltning av reservatet åvilar Uddevalla kommun.

5.1 Ekonomisk utredning

Naturvårdsförvaltaren har gjort en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för naturvårdsförvaltningen. Utredningen biläggs (bilaga 3).

Ovanstående ekonomiska utredning kommer dock inte att fastställas av länsstyrelsen. Den är således inte bindande för naturvårdsförvaltaren utan skall ses som ett ekonomiskt förslag avseende åtgärder som kan läggas ut på flera budgetår.

SKÖTSELPLANEKARTA 1

TILLHÖR LÄNSSTYRELSENS
BESLUT 1991-11-26 DNR 231-2/19-90

NATURRESERVATET TURE DALAR
UDDEVALLA KOMMUN, BOHUSLÄN

KARTUNDERLAG: UTDRAK UR EKONOMISK KARTA
BLAD NR 081 44 OCH 081 54
173

GRÄNS FÖR NATURRESERVAT

GRÄNS FÖR SKÖTSELOMRÅDE

SKÖTSELOMRÅDESNUMMER

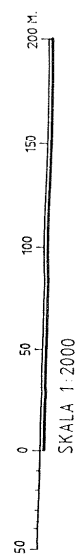
ÄNGSMARK

BARSKOGSOMRÅDE

BLANDSKOGSOMRÅDE

LÖVSKOGSOMRÅDE

PARKMARK

SKÖTSELPLANEKARTA 2

TILLHÖR LÄNSSTYRELSENS
BESLUT: 1991:1726 • DNR 201-2119-9D

NATURRESERVATET TURE DALAR
UDDEVALLA KOMMUN, BOHUSLÄN

KARTUNDERLAG: UTDRAG UR EKONOMISK KARTA
BLAD NR 081 44 OCH 081 54

GRÄNS FÖR NATURRESERVAT

STIG

PARKERING

FÖRESLAGEN INFORMATIONSSKYLT

FÖRMINNE

